

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 17–18 березня 2016 року)

Суми

Сумський державний університет

2016

молодь використовує це у спілкуванні, у комп'ютерних темах, в навчальних закладах, тощо.

Сленг робить мову більш короткою, конкретною, емоційно-виразною, а також слугує своєрідним знаком приналежності до певного соціального середовища.

Головна мета сленгу – підтвердження почуття незалежності, групової солідарності. Знання сленгу долучає вивчаючих англійську мову до природного мовного середовища, сприяє розвитку їх комунікативної компетенції. До перекладу сленгу ми відносимо: аналоговий переклад, описовий переклад, варіантні відповідники, антонімічний переклад. Але буває іноді так, що перекладачеві часто доводиться виділяти головну інформацію, яка здається на його погляд, що вона є вірною, але насправді це не так.

1. Вилюман В. Г. О способах образования слов сленга в современном английском языке// Вопросы языкознания / В. Г. Вилюман. – 1960. – №6. – с. 137 – 140.
2. Трансформации при переводе [Електронний ресурс] - Режим доступу до статті: <http://study-english.info/article066.php>
3. Швейцер А. Д. Социальная дифференциация английского языка в США. - М.: Наука, 1983. - 213с.

ПОНЯТТЯ ВІДПОВІДНОСТІ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

Близнюк А. С.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Руденко Н. В.

Прагнення до максимальної смислової і структурної близькості перекладу до оригіналу призводить до того, що еквівалентними виявляються не тільки тексти, що об'єднуються в процесі перекладу, але й окремі вислови в цих текстах, і не тільки співвіднесені вислови, але й одиниці мови оригіналу і мови перекладу, що їх складають. Закладена в значущих іменах смислова і емоційна інформація має бути виявлена при перекладі і втілена в новій формі. Значуще ім'я вимагає від читача розуміння його внутрішньої форми і сприйняття його образності.

Одиниця МП (мови оригіналу), яку регулярно використовують для перекладу даної одиниці МО (мови перекладу), називається перекладацькою відповідністю цієї останньої [1,41]. Система перекладацьких відповідностей формується як система відношень між комунікативно рівнозначними одиницями, від яких залежить реальна взаємозаміщуваність таких одиниць у процесі перекладу, а також засоби створення оказіональних відповідностей у тих випадках, коли умови перекладу перешкоджають використанню стандартних способів перекладу.

Виявлення значень слова в контексті дає можливість відшукати йому в МП постійну відповідність або ряд варіантних відповідностей, з яких потрібно буде зробити вибір при перекладі. [3, 196] І для цього вибору знов знадобиться звертатись до лінгвістичного і ситуативного контексту. Співвіднесення аналізу перекладів виявляє, на ряду з мовними одиницями МО, і такі лексичні і граматичні одиниці, для яких в МП немає прямих відповідностей. Одиниці МО, які не мають регулярних відповідностей в мові перекладу, називаються безеквівалентними. Безеквівалентна лексика виявляється, головним чином, серед неологізмів, серед слів, що називають специфічні поняття і національні реалії, і серед маловідомих імен і назв, для яких доводиться створювати оказіональні відповідності в процесі перекладу [3, 78].

Регулярні відповідності класифікуються за характером відносин до одиниці МО, що перекладається, і по приналежності початкової одиниці і її відповідності до певного рівня МП. За першою ознакою відповідності діляться на одиничні (постійні) відповідності і множинні (варіантні) відповідності. За другою ознакою - на лексичні, фразеологізми і граматичні. В необхідних випадках описуються також і міжрівневі відповідності. Фонемні і морфемні відповідності розглядаються у складі одиниць вищого рівня. Відповідності на рівні пропозиції або включаються у фразеологізми, або розглядаються як мовні штампи і задаються списком. Лексичні відповідності можуть бути одинарними та множинними. Одинарна відповідність має місце, якщо ця одиниця мови оригіналу в більшості випадків перекладається однією одиницею мови перекладу (терміни, власні назви): *House of Commons* - *Палата обшин*; *oxygen* – *кисень*; *Senator* – *сенатор*. Багато одиниць мови оригіналу мають множинні відповідності – декілька одиниць мови перекладу, що регулярно використовуються для відтворення їх значень: *Trade-union* – *профспілка або трейд-юніон*;

importance – важливість, значення, значущість. Перекладач робить вибір між такими відповідностями на основі контекста–лінгвістичного або ситуативного.

На всіх рівнях мовної структури опис відповідностей в рамках приватної теорії перекладу не зводиться до перерахування можливих способів передачі в МП значення якої-небудь конкретної одиниці МО (як це, наприклад, робиться в будь-якому двомовному словникові), а ставить перед собою завдання розкрити типові особливості створення і вибору відповідностей для чималої групи мовних одиниць. Таким чином, поняття системи перекладацьких відповідностей має не статичний, а динамічний характер. [2, 134]. Опис відповідностей здійснюється на основі вивчення результатів перекладацького процесу, і, у свою чергу, знання типів відповідностей і правил їх застосування сприяє успішному вирішенню перекладацьких задач в численних реальних актах перекладу.

1. Заботкина В. И. Новая лексика современного английского языка / В. И. Заботкина. – М., 1997. 56 с.
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: В 2ч. –Вінниця: Нова книга, 2001. – Ч. 1: Граматичні труднощі. — 272 с.
3. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). — М.: Высшая школа, 1990. –252с.

УМОВИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ

Голінько Ю. С.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Назаренко О. В.

Оскільки переклад є особливим видом діяльності, він полягає у повній заміні тексту оригіналу відповідним текстом перекладу. Але повна відповідність неможлива у зв'язку зі стилістичними особливостями, відмінністю у граматичних будовах мов та іншими девіаціями окремих елементів змісту в мовах оригіналу й перекладу. Саме тому для позначення відношень між текстом оригіналу і текстом перекладу прийнято вживати термін «еквівалентність».